

VÝUKA ČEŠTINY JAKO DRUHÉHO JAZYKA (ČDJ)

CO JE ČEŠTINA JAKO DRUHÝ JAZYK (ČDJ)?

ČDJ je pro vícejazyčné žáky nástrojem ke každodenní komunikaci, prostředkem k učení a poznání. Jazyk učíme v kontextu běžných reálných situací, vět a frází (např. Můžu si půjčit tužku?) – ke každému tématu náleží určitá slovní zásoba a gramatika (např. školní pomůcky a 4. pád podstatných jmen).

PŘIPRAVTE SE NA VÝUKU ČDJ, ZJISTĚTE, JAK ZAČÍT A POSTUPOVAT KROK ZA KROKEM:

- Vytvoříme příjemnou atmosféru k prvnímu seznámení s vícejazyčnými dětmi.
- Připravíme si piktogramy a komunikační kartičky.
- Zjistíme úroveň češtiny, popř. zda žáci umí číst a psát.
- Vezmeme si k ruce metodickou příručku Učíme češtinu jako druhý jazyk – průvodce pro učitele.
- Vytvoříme učební plán a cíle pro jednotlivé žáky (popř. skupiny) na první měsíc. Stanovíme témata pro adaptační období, tj. nejdůležitější slovní zásobu a fráze (např. pozdravy, vyjádření nepochopení, instrukce, věci ve třídě).
- Ke stanovení cílů a plánování (popř. hodnocení) využijeme očekávané výstupy v jednotlivých řečových dovednostech dle Kurikula ČDJ pro základní vzdělávání, popř. soupisy dovedností – checklisty, co by měl žák umět na úrovni A1 (např. Řekne "Bolí mě ...") a na úrovni A2 (např. Pojmenuje některé vnitřní orgány.).
- Připravíme si materiály k jednotlivým tématům a aktivity do výuky: kartičky s obrázky slovní zásoby (s provázanou gramatikou), testy pro úroveň A1 a A2, pracovní listy k výslovnosti, plakáty, knihy, obrázky, slovníky, encyklopedie, didaktické hry a pomůcky, univerzální aktivity, online nástroje, např. aplikace Čeština2.cz a Čeština levou zadní.
- Podle věku žáků zvolíme vhodnou učebnici ČDJ a učební materiály, nejlépe se sepsanou metodikou (např. Nečtu, nepíšu, učím se česky, Domino - Český jazyk pro malé cizince, Levou zadní).
- Pokud učíme ČDJ v heterogenní skupině, rozdělíme žáky na max. 3 skupiny (dle věku, pokročilosti), se kterými pracujeme na stejném tématu, ale s různou obtížností úkolů.
- Průběžně ověřujeme znalosti, sledujeme pokrok žáků, hodnotíme, stanovujeme cíle výuky na další období (např. čtvrtletí).
- Podporujeme motivaci dětí k učení naplněním jejich základních potřeb a využíváním různých metod a aktivit.
- Spolupracujeme a komunikujeme s třídním učitelem, případně s učiteli odborných předmětů.
- Držíme se hlavního cíle učitele ČDJ, a to, aby si žák osvojil komunikační vrstvu jazyka, tedy nesuplujeme ostatní předměty.

Tématu výuky ČDJ se podrobně věnujeme v článkách na našem webu inkluzivniskola.cz

Rádi Vám také poskytneme metodickou podporu. Pro konzultaci konkrétního případu kontaktujte odborné pracovníky a pracovnice pro Váš stupeň či region.